

Efterår 2018

Tørt og nær gennemsnitligt mht. varme og solskin ift. gennemsnit 2006-15. Tørreste siden efteråret 2005. Midlet af de daglige maksimumtemperaturer femte højeste (sammen med efterårene 1953, 1958, 1959, 1961 og 2011) siden 1953. Første frost; 25. september. Under normalt antal frostdøgn. Den 7. og 9. september blev våde dage med skybrud. Første sne i efteråret den 28. oktober. Blæsevejr 21. september, "Knud", på den danske stormliste.

Produktionstidspunkt: 2018-12-03

Oversigten bygger på kvalitetssikrede DMI-observationer

Kalenderefteråret 2018 (september, oktober og november) fik en middeltemperatur på 10,1°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 1,3°C over normalen på 8,8°C beregnet for perioden 1961-90, men blot 0,2°C over 10 års gennemsnittet på 9,9°C beregnet for perioden 2006-15.

September og oktober blev begge varmere end 10 års gennemsnittet for 2006-15, november var lidt koldere.

Efteråret 2018 endte lige uden for top 10 som det ellefte varmeste efterår (sammen med efteråret 2015) siden 1874. Det varmeste efterår var i 2006, der blev imponerende 12,2°C varm. Det koldeste efterår er fra 1922 og 1952 med 6,7°C. De landsdækkende temperaturmålinger i Danmark startede i 1874.

Siden 2006, har døgnmiddeltemperaturen (°C) for efteråret i Danmark set således ud:

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
12,2	8,9	9,5	9,8	8,1	10,2	9,3	9,9	11,4	10,1	9,7	10,0	10,1

Efterårets højeste temperatur på 27,0°C blev målt nær Tønder ved den dansk-tyske grænse i Sønderjylland den 18. september.

Efteråret bød på 0,4 sommerdøgn på landsplan, defineret ved at temperaturen skal overstige 25°C. De kom i september. Normalen for 1961-90 for efteråret er på 0,1 sommerdøgn for landet som helhed. Tiendedele af sommerdøgn registreres, når kun dele af Danmarks areal har sommerdøgn.

Efterårets laveste temperatur på -7,1°C blev målt den 26. november ved Karup i Midtjylland..

Den 25. september blev sæsonens første meteorologiske frost (målt i 2 meters højde) registreret ved Billund. I de tre foregående år er der ikke registreret frost i september måned. I 2014 blev den første frost registreret 23. september.

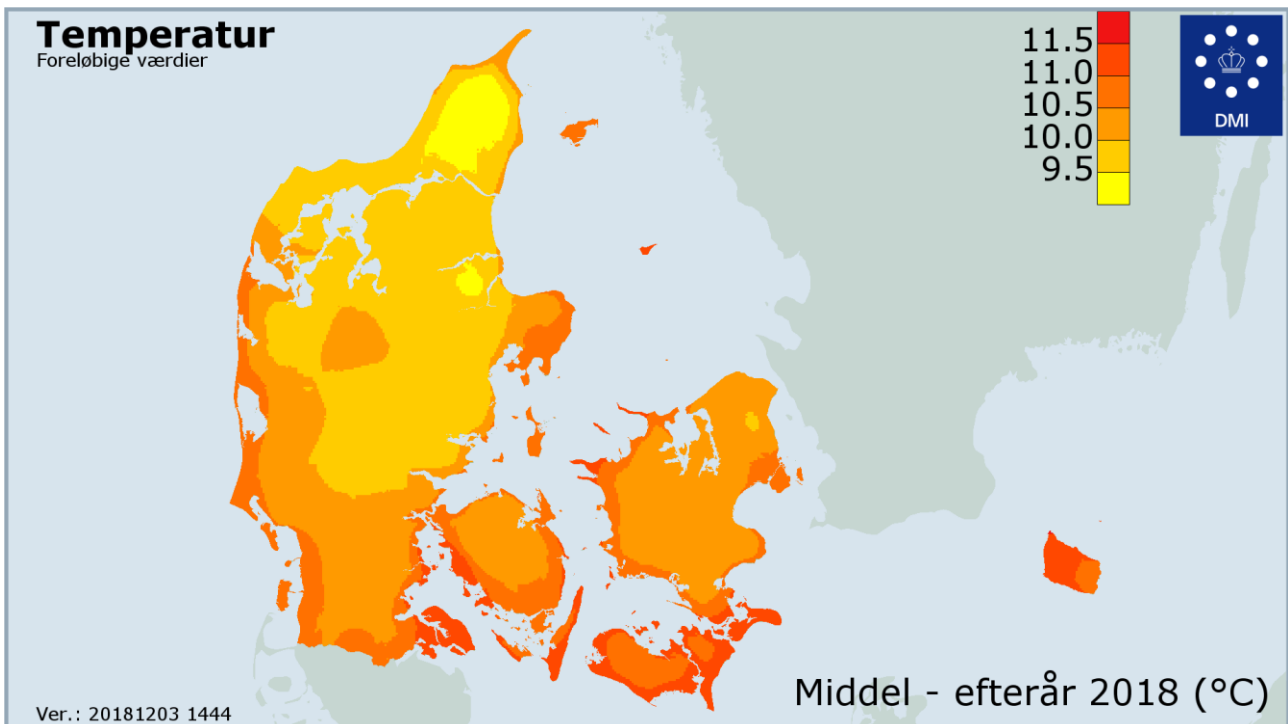
Antal frostdøgn i efteråret 2018 blev i øvrigt 5,5 døgn (normal 9,3 døgn, 1961-90). De blev registreret i oktober (1,3 døgn) og november (4,2 døgn). Tiendedele af frostdøgn registreres, når kun dele af Danmarks areal har frostdøgn.

At efteråret 2018 specielt i september og oktober havde overskud af varme, vidner også midlet af de daglige maksimumtemperaturer for efteråret om. Det blev den femte højeste (sammen med efterårene 1953, 1958, 1959, 1961 og 2011), siden disse målinger blev landsdækkende i 1953..

Top 10 for efteråret for midlet af de daglige maksimumtemperaturer er angivet nedenfor.

- 1) 15,0°C (2006)
- 2) 14,0°C (2005,2014)
- 4) 13,5°C (1999)
- 5) **13,0°C (1953,1958,1959,1961,2011,2018)**

I efteråret 2018 var region Bornholm varmest med 11,1°C i gennemsnit. Regionen Nordjylland var koldest med 9,6°C i gennemsnit.

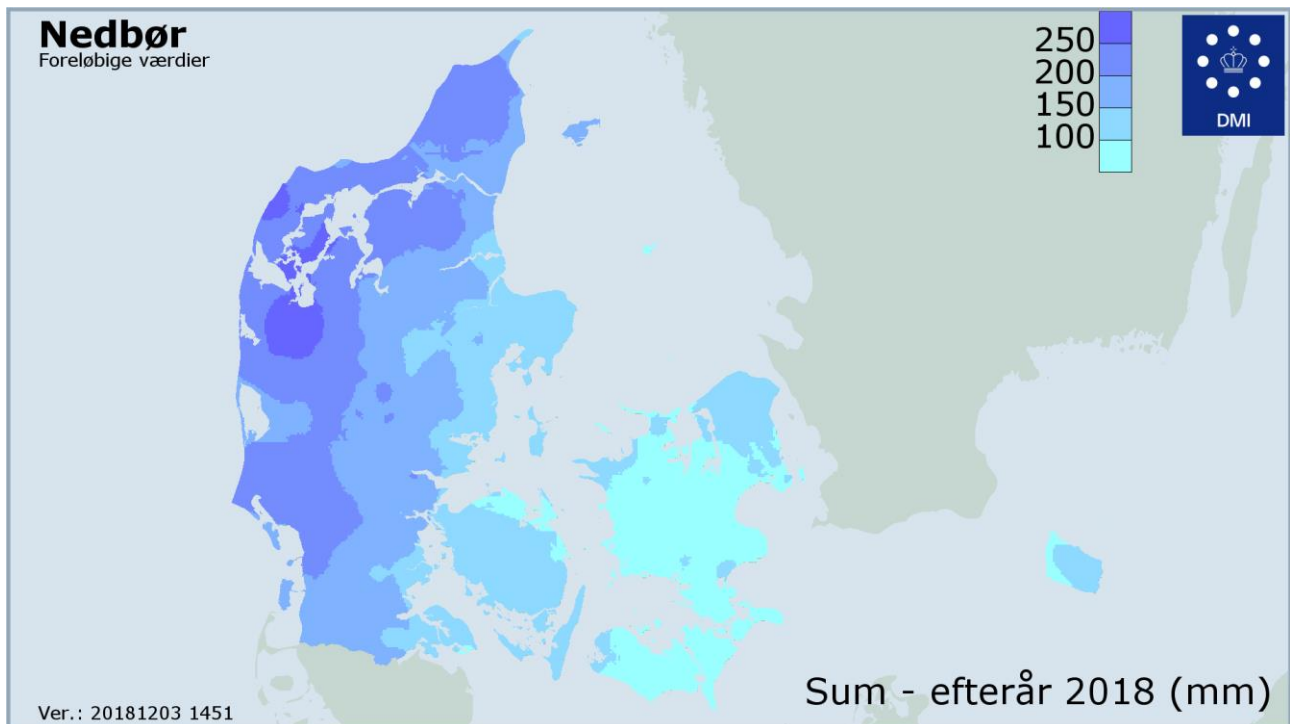

I gennemsnit ud over landet faldt der 162 millimeter nedbør i efteråret 2018. Det er 66 millimeter eller 29% under normalen (228 mm; 1961-90) og 72 millimeter eller 31% under 10 års gennemsnittet (234 mm; 2006-15). Det blev det tørreste efterår siden efteråret 2005, hvor der samlet faldt 157 millimeter nedbør. Rekorden for vådeste efterår på 327 millimeter er fra 1967. Det tørreste efterår er fra 1920, hvor der blot faldt 105 millimeter nedbør. De landsdækkende nedbørmålinger startede i 1874. September havde overskud af nedbør ift. gennemsnittet for 2006-2015 og oktober og november havde underskud.

Siden 2006, har nedbørstallene (mm) for efteråret i Danmark set således ud:

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
246	166	244	250	249	171	253	263	220	269	184	290	162

Nedbøren i har været ujævnt fordelt, således fik region Midt- og Vestjylland mest med 220 millimeter i gennemsnit, mens region Vest- og Sydsjælland samt Lolland/Falster; 88 mm. Det er 132 millimeter mindre.

Den 7. september blev et meget vådt døgn i Danmark med 27,3 millimeter i gennemsnit på landsplan. Den nordøstlige del af landet gik fri. En enkelt målestation i Midtjylland fik hele 82,9 millimeter i løbet af døgnet. Det er lige uden for top 10, der toppes af september 1968 med 132,7 millimeter i et døgn. Der var skybrud en del steder den dag. Den 9. september blev en våd dag i Jylland med skybrud et enkelt sted. Der skal falde over 15 millimeter på 30 minutter i et skybrud og mere end 24 millimeter på 6 timer ved kraftig regn.

Der var 57,4 døgn med nedbør i efteråret (normal 49 døgn, 1961-90). De var nogenlunde ligeligt fordelt i de tre måneder. September fik 20,3, oktober 19,9 og november 17,2 døgn. Tiendedele af døgn med nedbør registreres, når kun dele af Danmarks areal har nedbør.

Vinterens første sne faldt flere steder i Jylland den 28. oktober. Der blev i oktober til et netop registrerbart antal landsdækkede snedækkedøgn, dvs. større end 0,0, men mindre end 0,1 døgn (normal netop større end 0,0, men mindre end 0,1 døgn, 1961-90).

I november faldt der ikke rigtigt noget sne, så på landsplan blev det i efteråret til et netop registrerbart antal landsdækkede snedækkedøgn, dvs. større end 0,0, men mindre end 0,1 døgn (normal 1,3 døgn, 1961-90), og det blev således alt sammen registeret sidst i oktober. Tiendedele af snedækkedøgn registreres, når kun dele af Danmarks areal har snedækkedøgn.

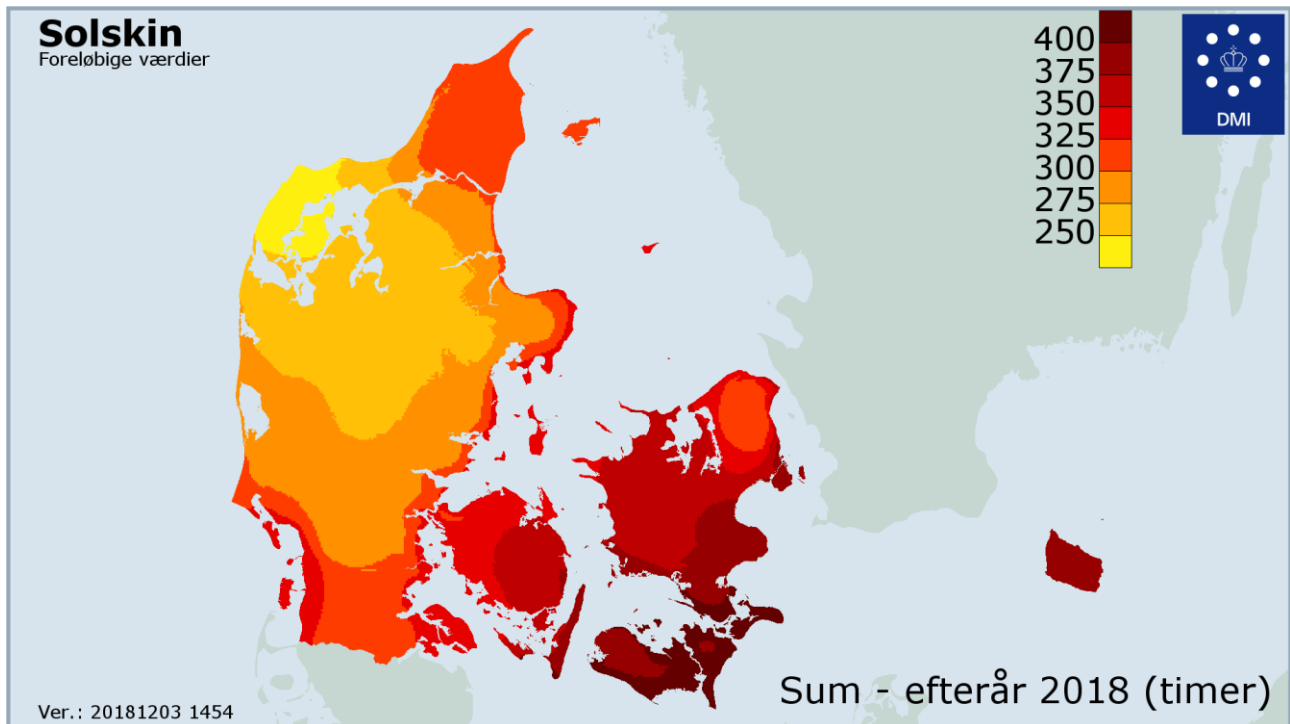
Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i efteråret 2018 i 312 timer, hvilket er 43 timer eller 16% over normalen (269 timer; 1961-90, og 7 timer eller 2% over, hvis der sammenlignes med 10 års gennemsnittet (305 timer; 2006-2015). September blev solfattigere end gennemsnittet 2006-15, oktober blev solrigere og november en anelse solfattigere.

Det solrigeste efterår var efteråret 2005 med 407 soltimer, mens det solfattigste er fra 1976 med 166 timer. De landsdækkende soltømmålinger startede i 1920.

Siden 2006 har solskinstallene (timer) for efteråret i Danmark set således ud:

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
329	348	307	300	313	301	252	296	293	305	352	263	312

Mest sol fik region Bornholm med 391 timer i gennemsnit, mens region Midt- og Vestjylland fik mindst med 266 soltimer i gennemsnit.

Den 21. september blev en blæsende dag i Danmark med vind af stormstyrke ved kysterne i Nordvestjylland. Vindstødene nåede op på stormstyrke langs hele den jyske vestkyst og i den nordlige del endog orkan, hvor vindstødene toppede med 34,6 m/s. Kystnære områder på både Fyn, Sjælland, Lolland, Bornholm og mindre øer oplevede ligeledes et enkelt vindstød eller to af stormstyrke. Blæsevejret, der fik navnet Knud blev klassificeret som en regional klasse 1 (sw1) på den danske stormliste.

Landstal efterår 2018, samt normal for perioden 1961-90 og gennemsnittet for 2006-15.

Parameter	September 2018	Normal 1961-90	Gennemsnit 2006-15
Middeltemperatur	14,1 °C	12,7 °C	13,7 °C
Nedbør	81 mm	73 mm	73 mm
Soltimer	136 timer	128 timer	151 timer
Parameter	Oktober 2018	Normal 1961-90	Gennemsnit 2006-15
Middeltemperatur	10,3 °C	9,1 °C	9,8 °C
Nedbør	47 mm	76 mm	83 mm
Soltimer	127 timer	87 timer	102 timer
Parameter	November 2018	Normal 1961-90	Gennemsnit 2006-15
Middeltemperatur	5,9 °C	4,7 °C	6,3 °C
Nedbør	34 mm	79 mm	77 mm
Soltimer	49 timer	54 timer	52 timer

Parameter	Efterår 2018	Normal 1961-90	Gennemsnit 2006-15
Middeltemperatur	10,1°C	8,8°C	9,9°C
Nedbør	162 mm	228 mm	234 mm
Soltimer	312 timer	269 timer	305 timer

*beregnet ud fra publicerede landstal.

Alle værdier i denne oversigt er kvalitetssikrede. Ved årets afslutning gennemgås data yderligere i forbindelse med udgivelse af årspublikationen "Danmarks klima" og data kan derved ændres.

For mere information henvises til dmi.dk.

Af seniorklimatolog John Cappelen

© DMI, 3. december 2018